

Muhammed Esad Erbili (k.s.) hazretleri, büyüklüğüne nispetle çok az tanınan, diğer taraftan da bilinçli ve sistematik bir şekilde adeta yokluğa mahkum edilen büyük bir velidir. Esad Efendi (k.s.) hazretleri; ilmi yönü, tasavvufi şahsiyeti, edebi cephesi ve tarihe tanıklığı ile herbiri ayrı ayrı çalışmalara konu olabilecek derinlik ve zenginliğe sahip bir zattır.

Yolu Sami Efendi (k.s.) hazretleri tarafından devam ettirilmiştir. Esad Erbili (k.s.) Hazretleri, “Hayır yoluna koyulup da başarısız olursak, yarıda kalırsak ne olacak” diye sorana şöyle cevap verir; (meâlen) “Kâbe’yi ziyâret maksadıyla, halis niyetle yola çıkan bir mü’min, oraya varmadan vefât ederse, şu âyet-i kerîme ile müjdeleriz:“... **Kim Allâh (c.c.) ve Resûlü (s.a.v.) uğrunda hicret ederek evinden çıkar da sonra kendisine ölüm yetişirse, artık onun mükafâtı Allâh (c.c.)’a düşer...**” İşte bunun gibi nefsinin arındırmak niyetiyle maneviyat yoluna giren dervişler de hedeflerine varamadan ömür ve zamanları yetmediği için ahirete intikâl eder, ölürlerse; niyetleri karşılığında ecir ve sevap alırlar.”

Bir gün Ankaralı Küçük Hüseyin Efendi, Esad (k.s.) Efendi’ye mektup yazar. Ancak mektubun sonuna kendini ne şekilde takdim ederek imzasını atacağına karar veremez. “İhvânınız Hüseyin” yazmak aklına gelir, sonra “Sen kim, o zata ihvân olmak kim” diye düşünerek vazgeçer. “Muridiniz Hüseyin” yazmayı düşünür, yine kendini layık görmez ve yazamaz. Bu şekilde epeyce teemmül eder, en sonunda “Hiç Hüseyin Efendi” diye yazıp mektubu gönderir. Esad (k.s.) Efendi hazretleri, mektubu okuyup imzayı görünce “Oo maşaallâh, Hüseyin Efendi “Hiç” olmuş mu” diyerek memnuniyetini izhâr eder.

(Ömer Muhammed Öztürk, Menemen Şehidi M. Esad Erbili (k.s.), s.192)